

SỐ 78

PHẬT NÓI KINH ĐÂU ĐIỀU

Hán dịch: Mất tên người dịch, phụ vào dịch phẩm đời Đông Tấn.

Nghe như vậy:

Một thời Phật ở tại nước Xá-vệ, trong nước ấy có một vị Bà-la-môn tên là Đâu Điều. Ông ta có một người con trai tên là Cốc. Đâu Điều là người xấu ác, thường ưa mắng chửi, thân chết đầu thai thành chó, sanh trở lại nhà mình, tên của chó là Loa. Con trai ông ta là Cốc thương yêu con chó này, đeo vòng vàng cho nó. Giường của chó thường dùng tấm thảm nỉ mượt mà trải lên. Khi ăn thì ăn đồ ngon đựng trên mâm vàng. Hôm ấy, Cốc ra phố. Đức Phật đi ngang qua cửa nhà Cốc thì con chó sủa, Đức Phật nói:

–Bình thường ông luôn giơ tay, miệng quát tháo, nay trở lại làm thân chó sủa người mà không biết xấu hổ!

Con chó liền xấu hổ bỏ chạy, chui xuống giường tru khóc rơi nước mắt.

Sau khi Đức Phật đi rồi, con chó không trở lại nằm trên giường nữa. Nó ngủ dưới đất, chẳng ăn uống gì cả. Cốc từ ngoài chợ về thấy chó không ăn, bèn hỏi những người trong nhà:

–Con chó tại sao như vậy?

Những người trong nhà đáp:

–Vừa rồi có một vị Sa-môn đi qua, không biết nói gì mà con chó chạy vào chui xuống giường, nằm dưới đất, không ăn uống gì cả.

Cốc hỏi:

–Sa-môn đi hướng nào?

Người trong nhà nói:

www.daitangkinh.org

–Đi về hướng Đông.

Cốc liền đuổi theo rất gấp để cho kịp.

Đức Phật đang ở bên gốc cây nói kinh cho các Tỳ-kheo nghe, từ xa trông thấy Cốc đến, Đức Phật bảo các Tỳ-kheo:

–Cốc đang đi đến kia, nếu chết liền bị đọa vào địa ngục.

Các Tỳ-kheo hỏi Đức Phật:

–Tại sao Cốc bị đọa vào địa ngục.

Đức Phật dạy:

–Người này đem ý ác đến, muốn hại người cho nên phải bị đọa vào địa ngục.

Cốc đến trước Đức Phật, bèn hỏi:

–Vừa rồi tại sao Sa-môn đi ngang qua cửa nhà tôi, mắng chửi con chó của tôi, khiến nó không ăn, không nằm ở chỗ của nó nữa?

Đức Phật liền trả lời:

–Ta đi qua cửa nhà ông, con chó trắng sữa, Ta liền nói với nó: “Lúc bình thường ông hươ tay, gặm thét, nay lại làm thân chó sữa vang, không biết xấu hổ!”. Con chó bèn hổ thẹn bỏ chạy, gục đầu mặt dưới giường, tru khóc rơi nước mắt.

Cốc hỏi Đức Phật:

–Con chó này là gì đối với tôi?

Đức Phật đáp:

–Không nên hỏi, vì nghe rồi ông sẽ không vui.

Cốc nói:

–Cứ nói, tôi xin nghe.

Đức Phật nói:

–Nói ra ông sẽ giận dữ.

Cốc nói:

–Tôi không dám giận, chỉ muốn được nghe.

Đức Phật nói:

–Con chó chính là Đâu Điểu, cha của ông đó!

Cốc nói:

–Cha của tôi là Đâu Điểu, khi còn sống thì hiếu kính, hiếu đạo, quyết định không làm chó.

Đức Phật nói:

–Cha ông tuy hiếu đạo, nhưng chỉ biết tự cao ngạo, kiêu mạn,

cho nên phải làm con chó. Nếu ông muốn biết nó có phải là cha của ông không, vậy hãy trở về nhà nói với con chó rằng: “Nếu người quả thật là Đâu Điêu, cha của ta, thì hãy ăn đồ ăn trong mâm như trước; nếu người thật là cha ta thì hãy trở lại nằm chỗ nằm cũ; nếu người thật là cha ta thì lúc trước có chôn giấu châu báu ở đâu hãy chỉ chỗ ấy cho ta”.

Cốc liền về nhà nói với chó:

–Này Loa, nếu thật ông là Đâu Điêu, cha của ta, thì ông hãy ăn đồ ăn này.

Con chó liền ăn đồ ăn đó. Cốc lại bảo:

–Này Loa, nếu thật ông là cha ta thì hãy lên nằm chỗ cũ.

Con chó liền lên nằm chỗ nằm cũ. Cốc lại bảo:

–Này Loa, nếu ông thật là cha ta, lúc trước có chôn giấu châu báu ở đâu thì hãy chỉ chỗ ấy cho ta.

Con chó liền lấy miệng chỉ vào phía bên phải cái giường, hai chân trước bước đất để ra dấu.

Cốc liền đào chỗ đất chó bước thì được rất nhiều châu báu, vật quý. Cốc rất vui sướng. Nhân đó Cốc liền trở lại chỗ Đức Phật. Đức Phật từ xa trông thấy, bảo các Tỳ-kheo:

–Nay Cốc lại đang đi đến kia, nếu chết thì liền sanh lên cõi trời.

Các Tỳ-kheo hỏi Đức Phật:

–Do nhân duyên gì mà được sanh lên cõi trời?

Đức Phật dạy:

–Người này đem ý lành đến đây cho nên được sanh lên cõi trời.

Cốc đến trước Đức Phật, cúi lạy và bạch:

–Thật đúng như lời Đức Phật nói.

Cốc lại hỏi Đức Phật:

–Con người sống ở thế gian, tại sao có người sống lâu, có người chết yếu? Tại sao có người bị nhiều bệnh, có người bị ít bệnh? Tại sao có người đẹp, có người xấu? Tại sao có người tôn quý, có người thấp hèn? Tại sao có người có nhan sắc, người không nhan sắc? Tại sao có người giàu, người nghèo? Tại sao có kẻ thông minh, kẻ ngu si?

Đức Phật nói với Cốc:

–Con người ở thế gian thích sát sanh, không có lòng từ bi, chết đọa vào địa ngục; hết tội trong địa ngục lại sanh làm người, phải bị

chết yểu. Còn người sống ở thế gian, không sát sanh, có lòng từ bi, chết được sanh lên cõi trời, từ cõi trời sanh xuống nhân gian liền được trường thọ. Có người ở thế gian thích đánh nhau, cầm dao gậy khủng bố người khác, khi chết đọa vào địa ngục, hết tội trong địa ngục liền sanh làm người bị nhiều bệnh tật. Còn người ở thế gian ưa sự hòa hợp, không cầm dao gậy khủng bố người khác, khi chết được sanh lên cõi trời, từ trời lại sanh xuống nhân gian liền được ít bệnh. Có người sanh ở nhân gian ưa sân hận, nghe nói thiện cũng giận, nghe nói ác cũng giận, thấy người hiền cũng giận, thấy người ngu cũng giận, không phân biệt thiện ác, chỉ muốn sân hận, chết đọa vào địa ngục, hết tội trong địa ngục lại sanh làm người, sắc mặt vàng úa không đẹp. Còn người sanh ở nhân gian không sân không hận, thấy người hiền thì kính, thấy người ngu thì nhẫn, chết được sanh lên cõi trời, từ trời lại sanh xuống nhân gian, sắc mặt thường đẹp, là người hiền thiện, tâm hòa thuận. Có người ở thế gian không có nhan sắc là vì thấy người già không biết đứng dậy, bất hiếu với cha mẹ, không có lòng kính yêu khi thấy cha mẹ. Có người hiếu thuận, kính yêu cha mẹ và các bậc trưởng lão, nhưng thường sân hận, chết đọa vào địa ngục, hết tội trong địa ngục lại được làm người nhưng không có nhan sắc, bị mọi người ganh ghét. Người ở thế gian hiếu thuận với cha mẹ, cung kính bậc trưởng lão, nếu có người bất hiếu, bất kính đối với bậc trưởng lão liền đến để khuyên dạy, thích nói với người khác những lời thiện, khi chết được sanh lên cõi trời, từ trời lại sanh xuống nhân gian, được mọi người kính yêu. Có người ở thế gian kiêu mạn, không cung kính những bậc tôn trưởng, tự thân ưa cưỡng bạo, khi chết vào địa ngục; hết tội trong địa ngục lại sanh làm người hạ tiện. Có người ở thế gian không có kiêu mạn, thường cung kính bậc trưởng thượng, không có hành vi cưỡng bạo đối với người, khi chết được sanh lên cõi trời, từ trời sanh xuống nhân gian, do đó được tôn quý. Người ở thế gian tham lam keo kiệt, tuy giàu có mà không bố thí cho kẻ nghèo, không nhìn bà con dòng họ, không ưa bố thí, tham tiệc đồ ăn, không đem cúng dường cho Sa-môn, Đạo nhân, lại tự mình không dám ăn cho no đủ, lúc chết đọa vào địa ngục; hết tội trong địa ngục lại làm người bần cùng đi ăn xin. Có người ở thế gian không có lòng tham lam keo kiệt, tuy nghèo khó nhưng thích bố thí cho Sa-môn, Đạo nhân, cứu giúp kẻ bần cùng, ưa

nhìn kẻ thân tộc, ăn uống tự mình thường được no đủ, khi chết sanh lên cõi trời, từ trời lại sanh xuống nhân gian được giàu có, vui sướng, mọi người kính yêu. Người ở thế gian nghe bậc hiểu kinh cao xa, hoặc là Sa-môn hay đạo sĩ thì không thích đến hỏi con đường giải thoát khỏi thế gian, trong tâm ganh tị, tự cao, lúc chết đọa vào địa ngục, khi tội trong địa ngục hết lại sanh làm người ngu si, không có tri thức, không khác gì súc sanh. Có người ở thế gian nghe có bậc hiểu kinh điển uyên thâm, hoặc Sa-môn, đạo sĩ, thì thích tìm đến để hỏi sự việc ra khỏi thế gian, trong lòng không có ganh tị, không tham ái và kiêu ngạo, lúc chết được sanh lên cõi trời, từ trời lại sanh xuống nhân gian, làm người hiểu kinh hiểu đạo, được mọi người tôn trọng.

Đức Phật dạy:

–Con người tạo điều thiện thì được sanh lên cõi trời, tạo điều ác thì bị đọa xuống địa ngục. Con người cầu sống lâu thì được sống lâu, cầu chết yếu thì bị chết yếu, cầu bệnh thì có bệnh, cầu không bệnh thì được không bệnh, cầu sắc đẹp thì có sắc đẹp, cầu sắc xấu thì có sắc xấu, cầu tôn quý thì được tôn quý, cầu hạ tiện thì được hạ tiện, cầu nhan sắc xinh xắn thì được nhan sắc xinh xắn, cầu nhan sắc không xinh xắn thì có nhan sắc không xinh xắn, cầu giàu có thì giàu có, cầu bần khổ thì bần khổ, cầu trí thì được trí, cầu ngu thì bị ngu. Con người sống ở thế gian thí như trồng lúa thì được lúa, trồng lúa mạch thì được lúa mạch, trồng lúa tẻ thì có lúa tẻ, làm thiện thì được thiện, làm ác thì bị ác.

Cốc liền quỳ dài, thưa:

–Ban đầu khi thấy con chó bỏ ăn, con ôm lòng sân hận, ngu si. Nay nghe Phật dạy như người mù được thấy, người điếc được nghe, như người rớt xuống vực nước sâu mà được thoát khỏi, như kẻ cuồng si mà được lành, như người đi trong bóng tối mà thấy được mặt trời, mặt trăng. Con nguyện theo Phật cầu xin sám hối, mong được ân lớn và phụng hành năm giới cấm, làm Ưu-bà-tắc.

Đức Phật dạy:

–Đời sau có người đọc tụng kinh này, hoặc lắng nghe âm thanh của kinh, trong lòng ngậm ngùi xót xa, lông tóc dựng đứng, nước mắt ràn rụa, người như vậy đều sẽ làm đệ tử của Đức Phật Di-lặc, đều được thoát khổ.

